

правотворчу та правозастосовчу діяльність до процесів становлення і розвитку інститутів громадянського суспільства, формування базових складових правової держави, спрямування на забезпечення прав і свобод громадянина, суспільства і держави від будь-яких протиправних посягань.

Інтегрованість завдання раціоналізації управлінської діяльності правоохоронних органів в такому контексті обумовлена намаганням і потребою адаптувати більш консервативну за змістом правотворчу та правозастосовчу діяльність до процесів становлення і розвитку інститутів громадянського суспільства, формування базових складових правової держави, спрямування на забезпечення прав і свобод громадянина, суспільства і держави від будь-яких протиправних посягань. Саме тому сучасна практика діяльності правоохоронних органів свідчить, що вирішальною умовою забезпечення нею належного громадського порядку та громадської безпеки на певній території є, в першу чергу, врахування місцевих особливостей, чітка організація та управління силами і засобами, можливість отримання своєчасної та достовірної інформації про вчинені правопорушення і оперативного реагування на неї. З початком демократизації суспільства, з деполітизацією системи правоохоронних органів, з наданням більших прав місцевим органам державної влади і самоврядування в ряді регіонів України з'явилися підрозділи Національної поліції України, які утримуються за рахунок коштів місцевих бюджетів. Поява таких формувань свідчить про реальне забезпечення права територіальних громад на самоврядування, їх можливість самостійно вирішувати питання місцевого значення. Це стосується також можливостей вживати всіх необхідних заходів до підтримання належного громадського порядку на своїй території.

Отже, на нашу думку, діяльність правоохоронних органів у контексті адаптації до європейських стандартів належного врядування слід аналізувати, використовуючи різні підходи: 1) соціальний – здійснення такої діяльності на професійній основі як суспільно-корисної діяльності щодо виконання функцій держави особами, які займають відповідні посади в органах влади на постійній основі; 2) політичний – реалізація державної політики у правоохоронній сфері; 3) правовий – нормативно-правове регулювання службових відносин і професійної діяльності; 4) ідеологічний – формування позитивного іміджу правоохоронних органів; 5) організаційний – формування організаційних засад правоохоронної діяльності; 6) процесуальний – забезпечення технологічного процесу функціонування держави, реалізації її правоохоронної функції; 8) моральний – формування етичних засад функціонування системи правоохоронних органів.

Василь ЧЕРНИШ

*аспірант кафедри права
та європейської інтеграції
ДРІДУ НАДУ*

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ КОНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ

Актуальність дослідження системи публічного управління в умовах конституційних змін визначена необхідністю формування теоретико-методологічних засад публічного управління в умовах конституційної реформи в Україні, напрямками реалізації Стратегії сталого розвитку «Україна–2020», розвитку національної системи публічного управління. В умовах децентралізації влади, наближення до європейських принципів державного управління трансформуються цілі і завдання, реалізуються основні функції органів державної влади, конкретизуються стратегії розвитку Української держави. Становлення і розвиток системи органів державної влади в умовах реформ потребує теоретико-методологічного обґрунтування напрямів державотворення, нормативного визначення функцій, структури, повноважень органів влади, закріплення алгоритму регулювання діяльності органів влади.

Отже, на основі теоретичних аналізу системи публічного управління важливо визначити особливості реалізації напрямів конституційного реформування, сформулювати ряд пропозицій та практичних рекомендацій щодо удосконалення державно-управлінської діяльності. Для досягнення мети важливо вирішити такі завдання: по-перше, здійснити аналіз сутності і особливостей функціонування системи управління в умовах конституційних змін в Україні; по-друге, охарактеризувати сучасний конституційний процес та охарактеризувати його етапи, виокремити властивості діяльності органів влади з позицій публічного управління та адміністрування; по-третє, дослідити європейський досвід формування системи публічного управління, встановити місце і роль органів влади у реалізації базових завдань і функцій публічного управління на рівні національної держави; по-четверте, систематизувати сучасні підходи реалізації функцій публічного управління в умовах децентралізації відповідно до принципів багаторівневого управління; по-п'яте, розкрити особливості реалізації сучасної моделі публічного управління у взаємозв'язку із положеннями Угоди про асоціацію України та ЄС.

Отже, актуальність вирішення даної проблеми полягає у теоретичному визначенні напрямів формування засад розвитку системи публічного управління. Саме тому важливо розробити методологічні засади аналізу особливостей функціонування системи публічного управління в умовах конституційних змін, впливу сучасних реформ в

Україні на розвиток конституційного процесу. Саме на цій основі варто детермінувати засади трансформації системи публічного управління, удосконалити методологію дослідження впливу конституційно-правового регулювання на функціонування національної системи публічного управління, забезпечити подальший розвиток теоретичних засад впровадження зарубіжного досвіду конституційного реформування.

Започаткований в Україні курс на модернізацію держави, що відбувається в умовах реалізації політики європейської інтеграції, реалізації положень Президентської програми сталого розвитку «Україна – 2020», формування інститутів демократії та розвитку громадянського суспільства, визначає нові пріоритети, завдання і принципи функціонування органів державної влади. Відповідь на політичні та соціально-економічні виклики пов'язана не лише з удосконаленням центрального рівня державної влади, але значною мірою залежить від формування системи місцевих органів державної виконавчої влади, яка відповідала б європейським стандартам, володіла б значним мобілізаційним потенціалом, оскільки саме вона забезпечує дотримання прав та інтересів громадян, реалізацію урядової політики на територіальному рівні, надання якісних адміністративних послуг. Це диктує необхідність їх реформування, що має бути націлене насамперед на демократизацію та гуманізацію владних відносин. Ефективність впровадження запланованих змін визначається рівнем розробки теоретичного базису реформування, визначення організаційної моделі, правових основ перетворень. З'ясування можливих шляхів досягнення цілей реформи залежить також і від аналізу наукового дискурсу з метою його раціонального використання. Побудова демократичної, правової держави потребує чіткого наукового уявлення про ознаки, особливості, властивості, характерні риси управління, що притаманні всім суспільствам на різних стадіях розвитку.

Оскільки публічне управління є особливою соціальною функцією, яка виникає з потреб самого суспільства як складної саморегульованої системи і супроводжує всю історію розвитку суспільства, набуваючи політичного змісту й відповідних державних форм у соціально структурованому суспільстві. Саме тому практичне здійснення управлінських процесів залежить від соціальних умов, в яких вони відбуваються. Останні, як правило, зумовлені матеріальним рівнем життя суспільства. Оскільки ж управлінська діяльність – це суб'єктивна діяльність людей, вона залежить і від соціального досвіду, рівня культури та свідомості людей, зрілості суспільства, його технічних можливостей, оптимальності й масштабності соціальних цілей та ін. Отже, без управління неможливе цілеспрямоване функціонування суспільства. Тільки держава забезпечує функціонування й розвиток суспільства як єдиного цілого, а, власне, управління – це насамперед організуюча діяльність держави, спрямована на виконання її завдань та функцій. Отже,

публічне управління як соціальне явище, його форми, методи, принципи, характер зумовлюються завжди і скрізь потребами суспільного розвитку, що виявляються в Інтересах певних соціальних верств і груп.

Взаємозв'язок простежується у наступному. Як зауважує Ю. О. Тихоміров: «Управлінська діяльність – це понад усе соціально-політична діяльність, процес цілеспрямованого впливу на свідомість людини та її волю. У ній застосовуються численні засоби та методи, зокрема прогнози, плани, прийняття рішень, методи організаційної та інструктивної роботи, державного та суспільного впливу, методи використання матеріально-технічних дій. Отже, інформацію правомірно розглядати як умову будь-якої діяльності органів державної влади, посадових осіб. Особливо це стосується розробки та прийняття управлінських рішень, яким не тільки передують збір та обробка інформації, але які самі містять великий інформаційний потенціал» [13]. Інакше кажучи, зміст управлінської діяльності полягає в забезпеченні досягнення організацією поставлених цілей, розробці певних заходів, спрямованих на реалізацію цих цілей, яка здійснюється у формі прийняття та здійснення рішень [14]. Отже, розробка, прийняття та реалізація рішень є, таким чином, концентрованим виразом самої сутності публічного управління.

1. Тихоміров Ю. А. О концепции развития административного права и процесса / Ю. А. Тихоміров // Государство и право. – 1998. – № 1. – С. 5 – 14.

2. Бакуменко В. Д. Методологічна база державно-управлінських рішень / В. Д. Бакуменко // Вісн. УАДУ. – 2000. – № 1. – С. 5 – 19.

Юрій ЧИРИЧЕНКО

*д.е.н., професор кафедри
міжнародних економічних відносин,
регіональних студій та туризму
Університету митної справи та фінансів*

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ГЛОБАЛЬНОГО ГЕНЕЗИСУ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ ТА ЄС

Сучасний світ стрімко змінюється. Економіка зазнає як кількісних так й структурних перетворень, головним чинником яких слугують цивілізаційний розвиток та науково-технічний прогрес. Особливо важливими стають інтерактивні онлайн-технології та використання різноманітними ланками бізнесу можливостей сучасного маркетингу. Разом із накопиченням та вдосконаленням надсучасних великих баз даних (Big data), з'являються нові механізми їх використання. При цьому, рухаючись у тренді сучасного прогресу бізнес України та ЄС або отримує суттєві конкурентні переваги, або відмовляючись від переваг